

Föreläsningar i Facklig-politisk vänsterskola 3.0

Föreläsning 1

Lars Ekdahl: Fackföreningsrörelsen, en socialistisk resurs

Fackföreningsrörelsen utövade under 1900-talet ett stort inflytande på den svenska samhällsutvecklingen. Vilka var förutsättningarna för detta inflytande, och hur kan vi tillvarata dessa erfarenheter i arbetet för facklig vitalisering idag, i mötet med de nyliberala högerkrafter som utmanar fackliga rättigheter och välfärden? Lars Ekdahl, professor emeritus i historia, föreläser utifrån sin forskning om den svenska arbetarrörelsens utveckling.

Föreläsning 2

Elinor Torp: Hur är arbetslivskriminaliteten organiserad, och hur kan den stoppas?

Arbetslivskriminaliteten är ett snabbt växande problem på den svenska arbetsmarknaden. Fuskande bolag som årligen stjälar miljardbelopp av våra gemensamma skattemedel, och som hänsynslöst exploaterar arbetare från andra länder, har slagit sig in med kraft i flera branscher. Det leder till en snedvriden konkurrens, och hotar både löntagarnas rättigheter och villkor, och de arbetsgivare som vill göra rätt för sig. Hur är arbetslivskriminaliteten organiserad, och vad säger de exploaterade arbetarnas egna berättelser och erfarenheter om situationen? Elinor Torp, författare och journalist på industriarbetarnas facktidning Dagens Arbete har granskat arbetslivskriminaliteten i flera år, och föreläser utifrån denna erfarenhet.

Föreläsning 3

Mats Wingborg: Filosofiska och fackliga perspektiv på jämlikhet

Sverige har gått från att vara ett av världens mest jämlika länder till att ha fler miljardärer per invånare än USA. Författaren och journalisten Mats Wingborg granskar argumenten för och mot jämlikhet, och hur synen på jämlikhet skiftat beroende på hur man närmar sig frågan utifrån olika filosofiska utgångspunkter (såsom i synen på frihet och äganderätt). Vilka argument är hållbara, och vilka bör vi förkasta? Även för fackligt engagerade, hävdar Mats, är frågan om synen på jämlikhet central – inte minst i förhållande till hur man närmar sig synen på löneförhandlingar.

Föreläsning 4

Eva Nikell: Hur kan fackligt aktiva praktiker använda sig av diskrimineringslagen?

Diskrimineringslagen, som antogs av riksdagen 2009, medför ett stort ansvar för arbetsgivarna att sörja för likabehandling och inkluderande arbetsplatser. Att arbetet för jämställdhet knappast är en fråga för gårdagen, och att arbetsplatserna fortfarande är en central arena för arbetet med att motverka diskriminering, visade inte minst Metoo-rörelsen. Trots det är diskrimineringslagen underutnyttjad, och den åberopas sällan i fackliga förhandlingar. Eva Nikell, tidigare fackligt aktiv verkstadsmechaniker och mångårig medarbetare på DO (Diskrimineringsombudsmannen, tidigare Jämo), föreläser om vad lagen säger, och hur den kan tillämpas av fackligt aktiva praktiker.

Föreläsning 5

Peo Hansen: Ekonomisk politik för arbetarklassen

De senaste tre decenniernas ekonomiska politik har präglats av återkommande nedskärningar som slagit mot samhällets gemensamma åtaganden: Som ett resultat ser vi idag en på många håll underbemannad välfärd med stora arbetsmiljöproblem, och växande behov av investeringar i eftersatt samhällsviktig infrastruktur. Vad är det i politikernas och ekonomernas förhärskande syn på ekonomi som lett oss till nuvarande situation? Vad, i denna syn, behöver vi göra upp med för att kunna gå i riktning mot att ställa om den ekonomiska politiken, till fördel för klimatomställning, välfärd och ökad jämlikhet? Peo Hansen, professor i statsvetenskap, föreläser om "ny modern penningteori", och argumenterar för hur en uppdaterad syn på pengar kan utgöra en grund för en ny syn på ekonomisk politik – som har samhällets behov och reella resurser som utgångspunkt.

Föreläsning 6

Kristin Linderoth: Om strejker och samhällsförändring

Strejker har spelat en viktig roll för att påverka såväl klassmedvetenhet som den svenska samhällsutvecklingen i stort: Strejkerna har förändrat de människor som deltagit, och både påverkat hur de ser på sig själva, och på sin ställning som kollektiv maktfaktor – på arbetsplatserna och i samhället. Kristin Linderoth, som bland annat forskat om Kommunalstrejken 2003 och dess betydelse för de som deltog, föreläser om strejkernas samhälleliga betydelse utifrån nedslag i den svenska strejkhistorien.